

Nr 93.

Av herrar **Ericson** i Boxholm och **Karlsson** i Vadstena, om *ändring av tullen å vissa urverk samt delar därav.*

Sedan ett trettiotal år tillbaka har inom landet bedrivits tillverkning av urfoder av trä, avsedda för väggur. I dessa foder hava inmonterats urverk, vilka måst införas från utlandet, enär någon inhemsk tillverkning av dylika verk icke förekommer. De svenska urfodrens avsättnings- och konkurrensmöjligheter hava därigenom blivit beroende av det sätt, på vilket tullskyddet å de färdiga uren är avvägt i förhållande till tullen å urverken.

I gällande tulltaxa voro tullsatserna för väggur av trä — rubrik 1292 — och verk till sådana ur — rubrik 1294 — ursprungligen respektive 80 öre och 1 krona per kilogram. Vid den tid, då dessa tullsatser fastställdes, utgjorde genomsnittsvikten på vägguren 8.5 och på urverken 1.25 kilogram per stycke. Tullen på väggur och verk utgjorde alltså då respektive 6 kronor 80 öre och 1 krona 25 öre per stycke. Detta innebar att den svenska urfodertillverkningen vid denna tid åtnjöt ett tullskydd av 5 kronor 55 öre per foder.

Sedan denna tid hava vikterna på väggur och urverk därtill undergått betydande förskjutningar på grund av ändrad smakriktning med avseende å urens utseende och urverkens beskaffenhet. Från omkring år 1920 förekomma sålunda i handeln huvudsakligen väggur med pendylverk, vilka som helhet betraktade äro lättare än de äldre uren men som hava tyngre urverk än dessa, beroende bland annat därpå, att de i regel äro försedda med dubbelt slagverk samt större urtavlor. Genomsnittsvikten på dessa moderna ur kan beräknas till 5.12 kilogram, under det att de tillhörande verken väga 2.7 kilogram.

Efter de åren 1921 och 1922 i samband med vissa finanstullars höjande vidtagna förändringarna i tullsatserna för väggur av trä samt urverk därtill utgjorde tullen å artiklarna ifråga respektive 1 krona 50 öre och 3 kronor per kilogram. Emellertid sänktes genom beslut av 1925 års riksdag denna senare tullsats till 1 krona 75 öre per kilogram. Såsom skäl för denna sänkning åberopades berörda förskjutningar i vikterna å uren och urverken. Dessa förskjutningar ansågos kräva ett återställande av det ursprungliga förhållandet mellan tullarna å uren och urverken, därest icke urfodertillverkningen skulle komma i ett ogynnsammare läge än den intog före tulländringarna.

Under den tid, då å vägguren och urverken tillämpats nämnda tull-

satser av respektive 1 krona 50 öre och 1 krona 75 öre per kilogram, har tullen å artiklarna ifråga, beräknad på nyss angivna genomsnittsvikter av respektive 5.12 och 2.7 kilogram, uppgått till respektive 7 kronor 68 öre och 4 kronor 73 öre per stycke. Själva urfodren hava alltså under denna tid haft ett tullskydd av 2 kronor 95 öre per stycke.

Emellertid hava berörda tullsatser ånyo ändrats i och med ikraftträdandet av det år 1926 avslutade handelsavtalet med tyska riket. Från och med den 1 augusti nämnda år nedsattes sålunda tullsatserna för väggur av trä samt urverk därtill till respektive 1 krona och 1 krona 25 öre per kilogram. Dessa tullsatser stå i det närmaste i samma inbördes förhållande till varandra som före tulländringen. Dock har en ringa förskjutning i proportion inträtt. Det kunde tyckas, att densamma vore så obetydlig, att den icke kunde nämnvärt inverka på tullskyddet. Emellertid har den i själva verket medfört, att den inhemska urfodertillverkningen kommit i ett avsevärt ogynnsammare läge än förut. Detta framgår därav, att tullarna å väggur och urverk, beräknade på förut angivna genomsnittsvikter, nu uppgå till respektive 5 kronor 12 öre och 3 kronor 37 öre per stycke och att urfodren sålunda numera åtnjuta ett tullskydd av endast 1 krona 74 öre per stycke. Alldenstund tullskyddet före de senaste tulländringarna, enligt vad ovan nämnts, utgjorde 2 kronor 95 öre per stycke, har alltså inträtt en minskning i skyddet av 1 krona 21 öre per stycke.

Då detta icke torde hava varit avsikten, synas åtgärder böra vidtagas i syfte att återställa tullskyddet å urfodren till dess förutvarande höjd. Detta synes lämpligen kunna ske på sådant sätt, att tullsatsen å urverken nedsattes till 80 öre per kilogram. Därigenom skulle tullen å verken komma att uppgå till 2 kronor 16 öre per stycke. Då tullen å de färdiga uren utgör 5 kronor 12 öre per stycke, komme alltså tullskyddet å fodren att uppgå till 2 kronor 96 öre per stycke eller till ungefär samma belopp som före den senaste tulländringen.

På grund av vad ovan anförts hemställa vi, att riksdagen måtte besluta, att rubrik 1294 i gällande tulltaxa erhåller följande lydelse:

- »1294. Lösa eller oinfattade verk till vägg- eller stud-sarur samt delar, ej särskilt nämnda, av verk till ur, alla slag, utom tornur; ävensom tavlor och visare till ur, andra än tornur 1 kg. —: 80.»

Stockholm den 20 januari 1927.

F. O. Ericson.
Boxholm.

Gottfrid Karlsson.
Vadstena.